

Секція фінансів і банківської справи

УДК 336.67:311.21

Листопад А.С., студентка групи 201-ЕР

Науковий керівник:

Глушко А.Д., к.е.н., доцент

Полтавський національний технічний університет

імені Юрія Кондратюка

СТАТИСТИЧНИЙ МОНІТОРИНГ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Сучасні тенденції розвитку економіки України потребують гармонізації як статистичної методології, так і практичної роботи. Введення міжнародних стандартів обліку та статистики призвело до змін у підходах визначення фінансових показників та їх статистичного аналізу, насамперед до значущості моніторингу.

У життєдіяльності суспільства моніторингом називають цілеспрямоване спостереження за досліджуваними об'єктами або середовищем у просторі чи часі. У 1972 році у Стокгольмі на конференції з охорони навколишнього середовища під егідою ООН, було вперше визначено термін «моніторинг». Отже, моніторинг – це комплексна система спостережень, оцінки та прогнозу змін стану навколишнього середовища під впливом на них антропогенних факторів [1].

В економічній науці термін «моніторинг» розуміють як процес поточного спостереження, контролю, оцінювання, аналізу та прогнозування тенденцій розвитку суспільних явищ та процесів. Основною метою статистичного спостереження є визначення стану та тенденцій розвитку економічних явищ та процесів і прийняття на основі даних спостережень відповідних управлінських рішень .

Моніторинг та моніторинг фінансових результатів діяльності підприємства є тотожними поняттями, тобто моніторинг є системою спостереження за фінансовою діяльністю та динамікою зміни фінансових ресурсів на підприємстві, оцінкою фінансового стану підприємства на основі даних фінансового обліку [2]. Правомірно зробити висновок, що категорія «фінансовий моніторинг» є узагальнюючою, а «моніторинг фінансових результатів» – її складова. Моніторинг фінансових результатів підприємства – це спеціально організоване, систематичне спостереження за фінансовими результатами підприємств, тенденціями їх розвитку та співвідношеннями між ними з урахуванням фактору часу [3].

Аналіз сучасних наукових підходів до трактування поняття «фінансові результати» дає можливість розглядати фінансові результати як прибуток (збиток), результат підсумкової діяльності, як приріст капіталу у звітному періоді.

Фінансові результати діяльності підприємств можна розглядати на макрорівні і мікрорівні. Кожен з цих рівнів має свої показники, але методологія їх розрахунку має відповідати світовим стандартам та бути послідовною, достовірною, своєчасною та мати повну, об'єктивну інформацію. Дотримання зазначених вимог призведе до формування достовірної інформаційної бази про результати фінансової діяльності підприємств.

Оскільки фінансовий моніторинг – це метод статистики, то алгоритм його проведення повністю відповідає статистичній методології. Алгоритм проведення моніторингу фінансових результатів діяльності підприємства передбачає п'ять послідовних взаємопов'язаних етапів:

1. Статистичне спостереження, тобто збір інформації про діяльність підприємств та формування на їх основі відповідної бази даних.

2. Групування та узагальнення інформації про фінансові результати діяльності підприємств.

3. Статистичний аналіз і оцінювання відносних, середніх та абсолютних показників фінансової діяльності підприємств.

4. Адаптація статистичних методів та моделей, за допомогою яких виявляються та оцінюються економічні зв'язки фінансових результатів діяльності підприємств та короткострокове прогнозування отриманих результатів.

5. Підготовка рекомендацій для прийняття відповідних управлінських та економічних рішень [1].

Таким чином, моніторинг фінансових результатів підприємства розглядається як система, яка поєднує статистичні методи, починаючи зі статистичного спостереження та прийняття відповідних статистичних рішень наприкінці. Статистичний моніторинг є базисом для відстеження та усунення негативних тенденцій розвитку фінансово-управлінської діяльності підприємств, галузей; оцінювання процесів формування і використання фінансових результатів та знаходження резервів їх зростання.

Література

1. Підгорний А.З. *Статистичні методи в управлінні розвитком регіону*. – Одеса: ОНЕУ, 2016. – 218 с.

2. Іванюта П.В. *Статистичний моніторинг в системі державного управління* / П. В. Іванюта [Електроний ресурс]. – Режим доступу: http://upravlinnya.atu.edu.ua/.../2011/1/14_1_2011.Pdf

3. Гончаренко О. М., Світлична О. С. *Фінансовий моніторинг як складова системи управління інвестиційною діяльністю компанії* / О.М. Гончаренко, О.С. Світлична // *Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць / голов. ред. М.І. Зверяков*. – Одеса: ОНЕУ, 2014. – № 2. – С. 36–40.